

İngilizler neyi bekliyorlar?

Alman şehirlerine bomba yerine hâlâ beyanname atılması garip görülmelidir.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Dünya umumi politikası yeni sürprizler bekliyor ve hadiselerin yeni yeni inkişaf tarzlarına intizar halinde bulunuyor. Polonyanın ortadan kaldırılmasından sonra, hemen hemen harp ne garp cephesinde büyük bir inkişaf kaydetmiş, ne de bir başka yerde patlak vermiştir. Bu arada yine İngiliz tayyareleri Alman şehirlerinin üzerinde uçmakta, bomba yerine beyanname ve risale atmakta devam etmektedirler.

Bu risaleli ve beyanname uçuslar birçoklarının hakikaten hayretini celbetmekte, birçoklarını da sinirlendirmekte ve:

— Bu ne biçim harp böyle?

Demelerine vesile olmaktadır. Za-hirde manasız ve gevşek bir hareket tarzı gibi görünen bu taktikin hakikatte bir hayli düşündürücü olduğunu kabul etmek lazımdır.

Bize öyle geliyor ki, İngiliz ve Fransızlar her şeyden önce üç mühim nokta üzerinde duruyorlar. Bunlar şu şekilde hulusa edilebilir:

1— Dünya milletleri saflarının iyi-den iyiye belli olmasını beklemek.

2— Uzun harp yılları için geniş mik-yasta hazırlanmak.

3— Bütün politik temasların neticesini beklemek ve Almanya'da bir ihtilâl çıkmasını teşvik etmek.

İngiltere gibi Fransa da kendisini uzun harp yılları için hazırlamıştır. Her iki devlet şimdi her şeyin başında umumi seferberliğini tamamlıyor; müdafaa vasıtalarının ihtiyatlarını bir, hattâ iki misil nisbetinde yeniden yücude getiriyor, müstemlekeleri ile muvasalatlarını emniyetini tesis ediyor; anavatanlarını müstemleke orduları ile dolduruyor, birkaç yıllık her türlü yiyecek, giyecek, yakacak maddeleri ile harp malzemesini memleketlerine taşıyorlar ve.. harbin hemen bütün şiddetli başlamasında menfaat değil, belki de zarar umuyorlar. Hattâ, taarruz ve tecavüzü Almanyadan beklediklerinden bile şüphe etmemek yerinde olur.

Her türlü vasıttadan istifade ederek sona kadar kuvvetli kalmak bugünkü şartlar içinde ve karşısında muhak-kak ki İngiltere ve Fransa'nın da en başta fayda tasavvur ettikleri bir tedbirdir. Taarruza geçer, Almanyanın hemencecik ezilmesini istihdaf ederlerse hiç şüphe yok ki bu nisbette enerji, malzeme, kuvvet ve kan yaredecektir. Halbuki, bunların hepsini birden sarfetmeden bir ikisini harcamak suretile Almanyayı yıpratmaya çalışmakta ve gerideki kuvvetlerini zinde bulundurmaktaki menfaatleri aşikârdır. Bu itibarla, onlar şimdi bil-hassa yukarıda tebarüz ettirdiğimiz üç madde halinde hulusai halî tatbiki çalışmaktadır. Dünya milletlerinin ve cereyan etmekte bulunan müzakerelerin ve her taraftaki politika faaliyetlerinin en son iktisap edecekleri vaziyetlerin inkişaflarını bir taraftan beklerlerken bir taraftan da iktisadi abluğa altına almış bulundukları Almanyada halkın sıkıntısına düşmesini ve rejim aleyhinde isyana kalkışmasını bekliyorlar. Bunun için de tayyarelerini uçuruyor, onlara bomba yerine risale atıyorlar. Yani şunları söylemek istiyorlar:

— Görüyorsunuz ya, tepenize kadar geliyoruz. Size yangın, gaz, tahrip bombası atabiliriz. Fakat, harbi biz istemedik. Sizin sefleriniz ve rejim yaptığınız. Size acıyoruz. Bunun için de bomba atmıyoruz. Eğer, isyan eder bizimle birleşir ve rejimi yıkıma te-sebbüb ederse size her türlü yardım ifa eder, harbi durdururuz. Mak-sadımız Alman milleti ile harbetmek değil, Hitlerizmi mağlup etmektir.

Bu tarzı hareketin fayda verip vermemesi Alman milletinin rejime ve seflerine karşı olan bağlılığı ile alakalıdır. Bu itibarla vereceği netice üzerinde hiçbir hüküm yürütmek, hiçbir fikir ileri sürmek doğru olmaz. Ancak müttefikler Almanyada bir isyan çıkartmaya ve halkı yeni rejimi aleyhine galebe çalacak bir vaziyete getirmeye muvaffak olamazsa bir şüphesiz harbi daha şiddetli bir tarzda kuzanmış olurlar. Çünkü her üç yıllık harp boyunca belki de bir iki generi bu maksat için istihlafı üzerinde geçeceklerdir.

(Devamı 3 üncü sahifede)

ALMAN - RUS MUAHEDESİ

Sovyetlerle Almanya arasında bir dostluk ve hudut muahedesi sabaha kadar süren müzakereden sonra imzalandı
Alman ve Sovyet hariciye vekilleri arasında muahadeden başka ve ayrıca iktisadi meseleler ve münasebetler üzerinde de mektuplar teatî edildi

Moskovada imza nasıl oldu?

Londraya göre:

Hitler Moskovadaki imzadan sonra yeni bir sulh teklifinde bulunacak

Bu teklifte Polonyanın tasfiyesinin kabulü, müstemlekelerin yeniden taksiminin kabulü istenecek; buna muvafakat edilmediği takdirde Hitler sonuna kadar harbe devam edecek..

Londraya nazaran Hitler'in bu teklifi kabul edilmiyecek

Londra 29 (Hususi) — Moskovada

Alman Hariciye Nazırı ile Sovyet Başvekili ve Hariciye Komiseri Molotof arasında iki gündenberi devam eden müzakereler bugün neticelenmiştir.

Müzakerelerde Polonya, Baltık devletleri, bütün şarki Avrupa meselelerinin gözden geçirildiği zannedilmekle beraber, neticede dostluk, hudut muahedesi imzalanmış ve iktisadi münasebetler hakkında mektuplar teatî olmuştur. Müzakeratın devamı sırasında Fon Ribbentrop, Berlinde bulunan Hitlerle telefonla birkaç defa görüşmüştür. İki taraf arasında bütün noktalarda mutabakat hasıl olduğu ve hattâ Alman Hariciye Nazırının bu akşam yine tayyare ile Berlin'e döneceği anlaşılmaktadır.

İngiliz mehafili, Moskovada müzakerelerin dikkatle takip etmiştir. Eğer Polonyanın taksimi esasına müstenit bir sulh teklifi yapılmış olsaydı İngiltere ve Fransa bu teklifi derhal reddedecektir.

Dün gece Moskovada Kremlin sarayında Alman Hariciye Nazırı şerefine büyük bir ziyafet verilmiştir. Ziyafette Stalin, Molotof, Mareşal Vorosilof, Potemkin, Berlindeki Sovyet elçisi Şvartzef, Moskovadaki Alman elçisi, (Devamı 3 üncü sahifede)

Sovyetler Estonya adalarında hareket üsleri yapabilecekler

(Yazısı 3 üncü sahifede)

Fırtına Kaptan

Hamidiye ve Rauf kaptan Türk denizcilik tarihinin birbirinden ayrılmaz iki kahramanlık destanıdır.

Rahmi Yağız

Bu menkıbeyi «FIRTINA KAPTAN» adıyla ve bütün tarihi vesikaleleri SON TELGRAF için hazırladı.

Mehmedcik Geçiyor!

İskender Fahreddin

Bu edebi şaheserini de SON TELGRAF için hazırlamış bulunuyor. Her iki eseri de bir Teşrinievvel günü neşre başlayacağız.

1 Teşrinievvel

(Devamı 3 üncü sahifede)

Polonyada bugünkü Sovyet - Alman hattı faslı

RADYODAN ALDIĞIMIZ HABERLER

Üç Alman tayyaresi daha düşürüldü

Paris 29 (Radyo) — Şimdiye kadar Fransız hatlarının gerisine atış etmeyen Almanlar, dünden itibaren bu geri hatları da döğ-meğe başlamışlardır. Üç Alman tayyaresi daha düşürülmüştür. Bunlardan biri ormana inmiştir.

Polonyada mektepler açılıyor

Bükreş 29 (Radyo) — Dovno, Dubno, Stopy ve diğer şehirlerde muvakkat idareler tesis olunmuştur. Büyük şehirlerde Sovyet gazeteleri neşrine başlamıştır. Mektepler yakında açılacak, tedrisata başlanacaktır.

Sinemalarda, «1918 de Lenin» filminin gösterilmesine devam ediliyor. Ukranya şehirleri, ve beyaz Rusya komünistleri, işaretleri yıkılan eski hudutları geçiriyorlar

24 saat topçu döellosu

Roma 29 (Radyo) — Fransız tebliği: Lüksemburg hudutları civarında başlayan şiddetli topçu döellosu yirmi dört saat devam etmiştir.

Modlin de teslim oluyor

Londra 29 (Radyo) — Modlin'de bulunan Polonya kıtaatı teslim olmayı kabul etmiştir. Alman orduları başkumandanı ile yapılan müzakere bugün biteceği zannolunuyor.

Yugoslavyada silolar

Belgrad 29 (Radyo) — Halihazırda Panteheno şehrinde büyük bir silo inşasına girilmiştir.

Bu silo, ihracata tahsis edilecek olan hububatın muhafazasına yarıyacaktır.

Önümüzdeki senenin başlangıcında Yugoslavyanın muhtelif şehirlerinde 23 silo inşa olunacaktır.

Fasda Komünist teşkilatı dağıtıldı

Rabat 23 (Radyo) — Fas hükümetinin bir kararnamesi merkezi FFransa hükümetinin komünist fırkası ile mümasil teşekküllerin ilgasına dair olan kararname ahkâmının tamamen Fas'ta tatbik olunacağını natik bulunmaktadır.

Moskovada imzalanan Sovyet-Alman paktının metnini veriyoruz

[Anadolu ajansının tebliğ ettiği bu metin üçüncü sahifemizedir.]

Orduya katılan gençler

Bugün harp akademisinin de yeni mezunlara merasimle diplomaları tevzi edildi

Yıldızda harp akademisinde, deniz ve kara ordusu bu sene mezunlarına bugün saat 14 de diploma tevzili merasimi yapılmıştır.

Merasime İstiklâl marşile başlanmış müteakiben mektep kumandanı tarafından orduya katılan gençlere üzerlerine aldıkları mukaddes vazifenin ehemmiyeti canlandırılan bir hitabede bulunmuştur.

Aynı zamanda levazım mektebinin bu seneki mezunlarına da diplomaları tevzi olunmuştur.

Dündenberi kış havası başladı

İstanbul iki gündenberi kasvetli bir kış kıyafetine bürünmüş haldedir. Dün başlayan yağmurlar bütün gece sabaha kadar devam etmiştir. Bugün İstanbulda havalar hemen hemen palto giyecek dercede serinlenmiştir.

Karadenizden gelen haberler, evvelki gün başlayan fırtınanın hafiflediğini bildirmektedir. Bu fırtınalar, bilhassa şark sahillerimizde daha ziyade şiddetini göstermiş, Cumhuriyet vapuru Trabzona uğramadan, Polathane'ye sığınmıştır. Fırtınanın hafiflemesine rağmen küçük vesait sefere çıkamaz maktadırlar. Boğazda birkaç vapur daha havanın düzelmesini beklemektedir.

KISACA

Ayıkla pirincin taşını

Havadis doğru mu, yanlış mı? Vebali nesreden gazetesinin boyuna. Gümrük memurlarımız Fransadan dönen talebimizdeki gaz maskelerini hudutta almışlar. Talebe, şikâyet ederek, maskelerin kendilerine iade olumasını isteyeceklermiş.

Maskelerin alınmasına hayret etlik ve sebebini anhyamadık doğrusu.

Memurlar acaba ne düşündüler, dersiniz? Acaba:

Birinde var, birinde yok... Bu haksızlıktır diye mi? Enebi malıdır... diye mi? Menşe gehadnamesi, gümrük beyannamesi yoktur... diye mi? Kaçak mal... diye mi? Tabii olmayan maskeler zatlı sayılmaz... diye mi? Gelin de ayıklayın pirincin taşını bakalım! **

Makineye Verirken:

Von Ribbentrop Berline döndü

Moskova 29 (Radyo) — Alman Hariciye Nazırı ve refakatindeki heyet tayyare ile Berlin'e müteveccihen buradan ayrılmışlardır.

Londrada bir mühimmat fabrikasında infilâk

Londra 29 (A.A.) — Dün şimali İngilterede bir mühimmat fabrikasında bir infilâk vukua gelmiştir. 15 kişinin öldüğü ve 4 kişinin yaralandığı söylenmektedir. Bu -nunla beraber fabrikanın faaliyetine devam edileceği beyan olunmaktadır.

Tehlikeli denizde vapur seferleri

Oslo 29 (A.A.) — Bir taraftan Brnen ve Oslo arasında, diğer taraftan Oslo ile Hamburg arasında muntazam bir servisi küşat resmi yapılmıştır. Bu servisi, 4 Alman kargosu temin edecektir. Her iki

istikamette haftada iki sefer icra edilecektir. Norveç mehafili, bu hal karşısında hayret izhar etmekte idirler. Zira Skagerrak'da seyrisefain tehlikelidir.

İzlandaya inen İngiliz tayyaresi

Londra 29 (A.A.) — İstihbarat nezareti tebliğ ediyor:

Bu ayın 26 sında İzlanda sulasında denize inmiş olan İngiliz deniz tayyaresi, İngilteredeki üs -süharekesine avdet etmiştir.

Bu tayyarede bulunan İngiliz zabıtlarının İzlandayı terketmemek için verilmiş olan sözü tutup tutmamış olduklarını meydana çıkarmak için bir anket açılmıştır. Eğer bu söz tutulmamış ise, İngilterenin an'anevi şefi mucibince iktiza eden tedbirler alınacaktır.

Romanyaya 14 tayyare gönderildi

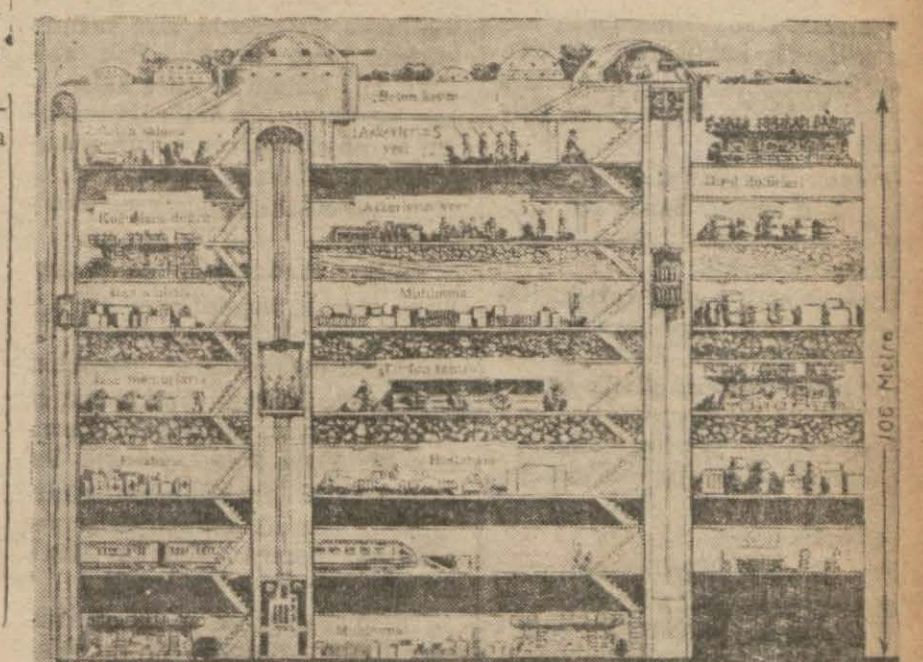
Londra 29 (A.A.) — İstihbarat nezareti tebliğ ediyor:

Blenheim tipinde 14 bombardıman tayyaresi, Romanyalı pilot-

ların sevk ve idaresi altında gönderilmiştir. (Diğer telgraflar 3 üncü sahifede)

Asker Gözile Cepheler

Garp cephesinde iki taraf bekliyor

Majino hattının bir maktası

Garp cephesi, muharebenin ilk günündenberi müdafaa halinde bekliyor. Fransızların Majino ve Sigfrid hatları arasında Vrand ormanları çıkıntısı almak suretile yaptıkları bir arazi tashihiinden başka mühim bir hareket olmamıştır.

Polonyanın geniş hudutları vardı, Alman motörlü kıt'aları havanın müsaadesinden istifade ederek bir takım çevirme hareketleriyle kusa bir zamanda Vistüle kadar yandılar. Fakat garp cephesinde vaziyet hiç te öyle değildir. Bu (Devamı 3 üncü sahifede)

HÂDİSELER KARŞISINDA

Son Telgraf

TİYATROYA BAKARAK
ARTİST Mİ OLACAGIZ?

Taksimden Ayaspaşaya giden caddede, tiyatrolar caddesi olacaktı. Yeni şehir planındaki karar böyle. Hayırlısı olsun! Fakat, tiyatro olmadan caddesin ne işe yarar? Birlik şehir tiyatromuz var. Orada bile, yeni eleman yetişemediğinden şikâyet eder, dururuz. Binaları sıralamak herkeste bir tiyatro zevki, heralı uyandırıcak- sa, o başka...

Malum ya, bizde bir söz vardır: Üzüm üzüme baka baka kararır. Bir de bakarsınız ki, her gün o kükük tiyatro binalarını seyrediyor, hepimiz birer artist kesiliyoruz. O zaman, tiyatro caddesi de, sahneler de dar gelir.

ALLAH VERSİN, HAYDİ,
GÖZÜMÜZ YOK AMMA...

Şu günlerde herkesin gözü bizim üzerimizde. Gözü kalın gözü çıksın. Kime raslasanız, iki sözü: — Allah versin gözümüz yok. — Ne oldu? — Gün size yaradı. — Hangi gün, yahu? — Harp, darp lakırdıları. — Ne münasebet? Ne oldu ki. — Ekmeğin peynir gibi gazete satıyor sunuz. Allah versin, gözümüz yok. Kazanıyorsunuz.

Bu suallere şu cevabı verirsiniz: — Birader, ben gazetenin sahibi değilim. Bana ne? Sonra, gazete sahibi de kazanmıyor. Çünkü, kâğıt müthiş pahalı.

O, sizin sözlerinizle tatmin edilmiş değildir. Bıyıkaltından kısık güler. Başını sallar:

— Haydi, canım.. Uzatma, işte.. Gözümüz yok amma..

Yahu, insan çıldırır. Gözün yoksa, neden ısrarla tekrar edip duruyorsunuz?

MERAKLI EV SAHİBİNE

DÜŞEN BİR KIRACI

Bir arkadaş anlattı:

HÂDİSELER KARŞISINDA

Gazeteler

İRDAM:

Ebriyazade Velid Adilce Vekili Fethi Okyarın bir tercüme halini yaptıktan sonra, adliyece yapılacak yerlerde çok titiz ve hassas olmak lâzım geldiğini, mütemadi değişikliklerin ve yeniliğin idari ve icmâi hiçbir sahada mutlak fayda temin eden bir yol olmadığı, hele adliyece behemehâl zarar vereceğini söylüyor. Yapılacak başlıca işler icra muameleleri ıslah etmek mahkemelerde yazı makinesine zabıt tutmak garabetini kaldırmak, İstanbul'da derhal bir adliye sarayı yaptırmak gibi amelî ierattır.

CUMHURİYET:

Nadir Nadi, bugünkü ahvale bakarak, Avrupa'nın hakikaten sıkıcı bir müphemiyet içinde bulunduğunu söylüyor. Şimdi Polonya ortadan kalkmıştır. İngiltere ve Fransa silah elde bekliyor. Hukukun iki taraf harp halinde, fakat ortada harbeden kimse yoktur. Şimdiki halde harp fiilen başlamamıştır ve Avrupa, Polonya seferinden evvel olduğu gibi yine sıkıcı bir müphemiyet içinde yurmaktadır.

No. 52

Tam o sırada, bulundukları yere başka bir otomobil gelip yanaştı. Kapı açıldı, bir kadın dışarıya çıktı: Fay Edvars.

Templar derhal otomobilin kapısını iterek, kaldırıma fırladı. Genç kadın kendisini görmemiş gibiydi, bankaya doğru giden Valkros'a bakıyordu.

O anda Templar'ın kalbi duracak gibi olmuştu. Sanki bir uçurumun kenarında duruyordu. Kimdasa gidecekti.

Birdenbire her şey anı. Hâdiseler, isimler, tarihler zihninde canlanıyordu. Polis Kestri kendisini yumruklarken, büyük patronun polise telefon ettiğini söylememiş miydi? Telefonda konuşan bu adam ise, Templar'ın o ana kadar kendisinden hiç şüphe etmediği adamı.

Fay Edvarst büyük patronun Pittsburgh'a gittiğini söylemişti. İşte Valkros da Pittsburgh'dan geliyordu.

Fay Edvars şunları da söyledi: —Bütün paralar bir bankaya bir adanın namına yatırılır. Üç sene sonra toplanan paralar se-nikler arasında taksim edilecektir. Siz geldiniz gündenberi bu şerhlerin adedi hayli azaldı. Parayı geriye kalanlar taksim edecekler.

Valkros Pittsburgh'dan doğru bankaya geliyordu. Hayatta son kalan şerik bu şehirde bulunuyordu.

Fay Edvars şunları da söyledi:

— Geçen günkü yağmurlarda idil. Oturduğum sayfiyedeki evin sahibi telaşa geldi: «Aman yağmurlar başladı, belki dam akar, bir kece baktırayım, adam getiririm» dedi. Ben: «Bu yağmura dama adam çıkarılır mı, dedim, vargeçmez. Zaten birkaç gün sonra taşınacağı».

Ev sahibi ısrar etti. Neyse, dama adam çıktı. Beş on dakika baktı. Bu esnada da yağmur kesildi. Ev sahibi giderken: «Çok meraklıyım. Dam akmasın, ne olur ne olmaz. Şimdi rahat edersiniz» dedi.

Ertesi gece müthiş bir yağmur oldu. Bizim evin içi denize döndü. Bütün ev halkı kalktı. Sabahlara kadar, kova kova, leğen leğen su taşdı..

Sözde dam baktırılmıştı. Ertesi günü ilk isimiz, şehre taşınmak oldu.

Sonradan öğrendik, meğer, ev sahibi, dama baktırayım, diye, birkaç kiremiti yerinden kaldırmış; maksadı, bizi bir an evvel selâmetlemek imiş.

NUH ALEYHİSSELAMA

AÇIK MEKTUP

«Azizim, ilk defadır ki sana karşı içimde müthiş bir isyan duyuyorum. Dünyayı sular, seller, yağmurlar, tu-fanlar bastığı zaman, hayat, can ve bahardan iz kalmadığı vakit, bugünkü transatlantikler gölgede bırakan o meşhur geminin, yeryüzü mahlukatının hepsinden birer çift alıp halis edilişine çok kıyıyorum. Ne olurdu, be mübarek zat, her nevi mahluktan, cemaatlardan nümunelik alaydın da, a-dem oğlunu bırakaydın. Eğer, böyle yapmış olsaydım, şimdi, yeryüzünde ne kadar sakin, rahat bir hayat olacaktı? Kuşlar, avcı korkusu olmadan civil civil öcekler, çiçekler, koparılmak tehlikesi olmadan, renk renk açacaklardı.

Ve en doğrusu, insanlar, dünyada olmayacak, kürelarz biraz rahat -de-cek, geniş bir nefes alacaktı. Baki selâmlar...»

AHMED RAUF

POLİS

VE
MAHKEMELER

Köpekten dâvacıyım!

Asliye birinci ceza mahkemesinde dün sayanı dikkat bir «İhmal yüzün-den yarananmışa sebebiyet verme» davasına bakılmıştır. Hakikatle hâdisenin suçlusu kurşunu renkte, büyük bir Sen Bernar köpeğidir. Davacısı da Vehbi isiminde ihtiyar bir sütcüdür.

İddiaya göre Vehbi; Ortaköy sırt-larında bahçeli bir köşte ikamet eden Alber isminde birisinin evine süt vermeğe gitmiş ve kapıyı çalmıştır. Fakat bu çalışına içeriden hiçbir cevap verilmediğinden ihtiyar sütcü gerisin geriye dönmüş; başka müşterilerine doğru yollanmıştır. Lâkin; kendisi kapıdan daha henüz bir kaç adım uzaklaştığı sırada Alberin cins köpeği birdenbire kapının yanındaki demir-parmaklıklardan dışarı fırlamış ve «anki onun kapıyı çalmasına kızmış gibi büyük bir hiddetle sütcünün üzerine atlayarak bacağına ısırılmıştır. Bu atlayış ve ısırış o kadar ani ve şiddetli olmuştur ki zavallı adam müdafaa için bir hamle yaptığı zaman pantolonun-dan yırtılmış parça ile bacağından ko-parılmış etleri ağzın havayının ağzında görebilmiş; bu canhaville de dolu güğümünden birini kaldırıp hayvanın kafasına yapıştırmıştır.

Bu esnada köşkten çıkan ev sahibi hayvanı güğhülle zapetmiş; zavallı yaralı ihtiyar da tedavi altına alın-mıştır. Davacı Vehbi dün mahkemede hâdiseyi bu şekilde anlatmış ve:

«— İyileşmek için 300 lira masraf ettim. Masrafımı isterim» demiştir.

Buna mukabil suçlu da; davacının çok terbiyeli olan köpeğini herhalde tahrik etmiş olacağını söylüyor:

— Bu cins hayvan bana 500 - 600 liraya mal oldu. Süti güğümünü ile dava-cının köpeğin kafasında açtığı yarayı kapatmak için de 100 lira sarfettim. Ben de bunu isterim» demiştir.

Mahkeme tahlik ve isbat için başka bir güne bırakılmıştır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Belediyede ücret alan memurlara teşrinisaniden itibaren bazı zamlar yapılacaktır.

★ Mahrukat flatlarında gayritabil bir yükseliş görüldüğü takdirde, belediye narah koyacaktır.

★ Dahiliye Vekâleti staj için Avrupa-paya memur göndermekten vazgeçmiştir.

★ Polonyaya sattığımız ve Roman-ya üzerinden gönderdiğimiz mühim bir parti teşkil eden tüttünler, ortada Polonya rejisi kalmadığı için geri gelmiştir.

★ Aybaşında tedrisata başlayacak olan Ankara polis enstitüsü için şehrimizden ayrılan birinci, ikinci, üçüncü komiserlerle polislerden mürekkep 37 kişi Ankara'ya gitmiştir.

★ Ege mintakasında zelzelelerin arkası kesilmemiştir. Yeni zelzeleler en ziyade Tahsi köyünde tahribat yap-mıştır. Burada 30 ev yıkılmıştır.

★ Limana cam, kauçuk ve kâğıt yüklü iki İtalyan vapuru gelmiştir.

★ Kaptan ve makinistler cemiyeti bugünkü toplantıda fesih kararı ver-cekdilerdir.

★ Mersin seferlerine yarın başlanac-tır. İlk seferi Tirhan yapacaktır.

Bakırköy arteziyeni

Son derece mebzul su alınacağı anlaşıldı

Bakırköyünde, köye su vermek için açılmasına teşebbüs olunan arteziyen kuyuları çok iyi netice vermiştir. Şimdiki kadar bir kısmı 130, diğer bir kısmı 90 metre derinliğinde iki muhtelif yer delinerek buralardan alınan sular e-saslı surette tahvil olunmuştur. Bu tetkikat neticesinde 90 metre derinliğinde bulunan su içmek nok-ta nazarından daha sıhhi olduğ-tan başka 130 metre derinliğinde bulunan suya nazaran daha bol-dur.

Bu suretle açılacak arteziyen -lerin 90 metre kadar indirilme-si kararlaştırılmıştır. Bu artezi-yenlerden elde edilen su o kadar mebzuldür ki Blediye lüzumunda Çırpıcıda açılan bu arteziyen ku-yuları vasıtasile İstanbul'a su vere-bilecektir.

—

Ticarethaneler fiat beyan-namesi verecekler

İhtikârla mücadele komitesi, dün de kanun çıkar çıkmaz yapılacak olan işlerin hazırlıkları ile meşgul olmuştur. Kanun çıkmış, bütün ticaret ve sanayi müesseselerinin vermeğe mecbur oldukları beyan-namenin şekli tesbit edilmiştir. Beyannamede her müessese elle-rinde nekadard mal olduğunu, men-gelerini, alınıs fiatlarını, zarurî masraflarını, maliyetini ve halen satış fiyatını bildirir ve mecbur tu-lacaktırlar. Şehrimizde bu şe-kilde beyanname vermesi lâzım gelen altmış bin müessese vardır.

—

Üniversitede ders hazırlığı

Üniversitenin bütün fakülte -lerinde kayıt ve kabul işi önümüz -deki ayın 15 inde bitecektir. Ders-lere de 31 teğrinievve'de başlanac-tır.

Bu sene Ünivrsiteye geçen yıl-lardan daha fazla talebe müracaat etmektedir. Bilhassa hukuk fakül-tesine müracaat daha çoktur.

Üniversite rektörlüğü, fakülte -lerde idziham olmaması için ders-haneler genişletilmekte ve lâbora-tuarlar sınıf haline getirilmek-te-dur.

Bir Daire

Yeni şekilden sonra..

Maarif Vekâletinin bu yıl tatbiki başladığı, sabahleyin saat 8 de der-se girmek usulü, şimdilik, iyi yürüyor, diye haber alıyoruz. Çocuk, bu şekilde daha ziyade mektebe bağlanıyor. Çalışmak için daha çok vakit bulabili-yor. Sabahları erken kalkmak itia-dına sahip oluyor.

Sabah, çalışmak, öğrenmek için en iyi saatlerdir. Bu usulün mektepleri-miz için hayrî neticeler vermesi te-menni ederiz. Şehirde nakil vasıtaları da sabah servislerine biraz daha dik-kat etmelidir.

BURHAN CEVAD

Fakat bir saniye daha gecikmişti. Templar elini cebine sokuncuya kadar, Valkros otomatik tabancasını çıkarmış ve namıyulu çevirmişti.

Bir kurşun «Aziz» in başının birkaç santimetre yukarısından geçti. İkinci bir silâh daha patladı, fakat Templar bu ikinci kurşunun istikametini tayin edemedi. Ancak o zaman, elini cebinden çıkarmadan, tabancasını Valkros'a çevirdi ve ateş etti.

Valkros'un elinden tabancası düştü, kendisi de sarhoş bir adam gibi yere yığıldı. Templar hemen yanına fırladı. Caddede, silâh seslerini duyan halk bağırarak ka-gışıyordu.

Templar sağlam kolile Valkros'u belinden yakaladı ve otomobile doğru sürükledi. Şoför bu parlak muvaffakiyet karşısında Temp-lara yardım etti, Valkrosu içeriye ittirdi.

Azizin gözü o zaman Fay Ed-vars'a ilişti. Genç kadın bir eli göğsünde, otomobile dayanmış du-ruyordu. Templar o zaman, ikinci kurşunun hangi istikameti takip etmiş olduğunu anladı.

Bir an bulunduğu yerde heysel kesildi. Kalbini duracak sandı. Derhal koştu, Fay Edvars'ı koluna aldı. Genç kadın bir çocuk gibi hafif, artık omzundaki ızırabı duy-muyordu bile Genç kadını yavaşça kanepeye oturttu ve otomobilin kapısını kapatır kapatmaz, hare-ket ettiler. Şoför sordu:

— Nereye?

(Devamı var)

HALK

VE
FİLOZOFU

Milyonluk ordular

Askerliğin tarihçesine göz atarlar, bilirler ki, askerlik, bugünkü daimi ve muvazzaf ordulara, barutun icadından sonra sahip olmak ihtiyacını duymuş-tur. Çünkü, barutun icadı ile beraber, bir takım yeni ve çeşitli ateşli silâh-lar meydana çıkmış, bu silâhların kul-lanılmasını, daha hazar zamanında öğ-retmek lüzumu hasıl olmuştur.

Halbuki, barutun icadına kadar da-İmi ordulara pek ihtiyaç hissedilmi-yordu. Bütün vatandaşlar bir nevi as-kerdi. Memleketer, bir tehlike karşı-sında kalmak, vatandaş, evinden silâh-ını alır, havayına biner, ordunun tec-mümü mahalline gelirdi. Harpten son-ra, herkes evine, köyüne dönerdi.

Daimi ordular, daha dün kadar, bir mektep vazifesini görüyordu. Kurul-larının gayesi, daha ziyade talim ve terbiye idi.

Fakat, dünya öyle bir yola doğru gidiyor ki, daimi ve muvazzaf ordular, mahiyetini değiştirmek vaziyetin-dedir. Daimi ordu, artık, bir taraftan alan, bir taraftan veren bir öğretim müessesesi değil, herhangî bir sürpriz karşı, derhal harekete geçecek, hazır, bir büyük kuvvet olmak zaruretin-dedir. Bu zaruret dolayısıledir ki, aylar, hattâ yıllardır, birçok Avrupa millet-lelerinin orduları seferber vaziyette bek-liyor.

Barutun icadile, daimi orduların ku-ruluşu, devletler için büyük bir bütçe faslı teşkil ettiği zaman, bazı münaka-salar olmuştu. O zaman ifrazlar serde-den ekonomistler, acaba, bugünkü mil-yonluk ordular karşısında ne olacak-ler? Şu sul, cidden, sayını meraklar:

Milletler, bu milyonları aşan seferi orduları beslemeyi, yoksa, gitgide bir itibar haline mi getiriyorlar? Beynel-mil emniyetisizlik havası devam e-derse, evet, diye, cevap verilebilir.

REŞAD FEYZİ

Eminönünde yeraltı kapıları

Eminönü meydanında yapılan yeraltı kablolarının değiştirilmesi işi bu ay sonunda tamamlanacaktır. Malûm olduğu üzere kablo -ların bu yenilenme işi yeniden tanzim olunarak asfaltlanacak o-lan meydanın biran evvel tamamlanması için yapılmaktadır.

Vakıf akarlar

Şehrimizde ve diğer şehirlerde mevcut vakıf akarlarında kıymetli olanların biran evvel tamiri için 150 bin liralık yeni bir tahsisat verilmiştir.

Diğer taraftan bir işe yaramayan ve tarihi kıymeti olmayan vakıf binaları 944 yılına kadar satılmış olacaktır.

AVRUPA HARBİNİN MESELELERİ

Almanlar nekadar tahtelbahir daha yapabilecekler ?

Almanya ile İngiltere arasında bir deniz anlaşması olmuştu. Fakat bu yazın Almanlar onu bozduklar. O zaman-danberi, bilhassa harp çıktktan sonra ortaya türlü rivayetler çıktı:

Almanlar gizlice yaptıkları tahtelbahirler varmış; dediler. Şimdi bu-na dair yeni olarak neler yazıldığını gözden geçirmek lâzım geliyor: Alman-ların her biri 750 ton olmak üzere 50 kadar tahtelbahir yaptıkları söylen-mektedir. Ton itibarile bunların mecm-u 83 bin küsur ton ediyormuş.

Geçen harp esnasında Kayser Al-manyasının 915 ve 918 seneleri ara-sında yapmak istediği tahtelbahir mik-tarı muhtelif büyüklükte 765 denizaltı gemisine kadar çıkıyordu.

Her biri 400 tondan başlayarak 2500 tona kadar çıkmak suretile Almanlar geçen harbin son seferlerinde mevcut tahtelbahirlerine dahasını ilâve etmek suretile her sene bir program yapıyor-lardı. Fakat bunu da söylemek ki bu programlar kâğıt üzerinde kalmış ol-du. Geçen umumî harp Almanyanın aleyhine neticelendi. Yapılmağa baş-lanan tahtelbahirlerin müteareke olun-ca tezgâh üzerinde galilere teslim e-dildiği görüldü.

Kayser Almanyasının o zaman kâğıt üzerinde kalmış olan tasavvurlarını Hitler Almanyası hakikat haline ge-tirmek isteyince mesele tazeldi. Bu-gün de Almanlar yine tahtelbahir har-be girişmiş oldukları için denizaltı ge-mileri mevzuundan her gün bahsedilecek demektir. İşte Almanların giz-li bir takım tahtelbahirler yaptık-ları rivayetleri de eski projeleri can-landırmak istemelerinden çıkmış olu-yor.

Şimdi İngiliz mütehasıslarının be-sap ederek bir netice çıkararak iste-dikleri mesele şöyle gözünne getirili-yor:

Almanya şimdi yeniden tahtelbahir yapabilir mi, yapsa ne kadar yapabi-lir? Bunun cevabını geçen harbin neticelerinden alıyoruz ve diyoruz ki: Eğer herşey yolunda giderse 750

İstimlâk faaliyeti

Beyazittaki kırtasiye dükkânlarında kaldırılacak

İstanbul Belediyesi istimlâk iş-lerini taksit etmek lüzumunu his-setmektedir. Yeni istimlâk kanunu mucibince teşekkül eden dört ko-misyon faaliyetlerine devam et-mektedirler.

Komisyonlardan birincisi Emi -nönünde, ikincisi Koskade ve son iki tanesi de Bebek - İstinye yo-lunda çalışmaktadırlar.

Komisyonlar şimdilik istimlâk müdürlüğü tarafından kendileri -ne verilen binaların istimlâk kıymetlerini tesbit etmektedirler.

İstimlâki en evvel tamamlana -cak olan Koska - Beyazıt kısmıdır ki buranın yıkılmasına azami iki ay sonra başlanacaktır. Beyazıt-taki inkilâp müzesinin önündeki küçük kırtasiye dükkânlarından müteşekkil adanın da istimlâk kıymeti tesbit olunmaktadır. Bu-na ait menafii umumiye kararı İstanbul belediyesine tebliğ olun-muştur.

—

Taksim kırtasiyesinin yıkılma-sına başlanıyor

İstanbul belediyesi, Maliye Vekâletinden satın aldığı Taksim kırtasiyesine ait muameleleri ikmal et-mek üzeredir. Maliye Vekâleti ile mutabık kalmıldığı üzere Belediye 50 bin lirayı İstanbul Defterdar-lığına teslim etmiştir. Taksim kırtasiyesinin tapuda devir ve ferâğ mu-amelesi bugünlerde yapılmaktadır.

Kışılmanın yıkılması için yapılan keşifler de tamamlanmıştır. Bina ihale olunduğu takdirde derhal yıkılacaktır.

—

Bira için tarife levhaları

Bira fiatlarında cüz'î bir ihtikâr dahi yapılmaması için Belediye iktisat müdürlüğü matbu ve yekna-sak tarife kâğıtları hazırlatarak bunları müesseselere dağıtmıştır.

Beyaz renk üzerine siyah yazı ile şişe, duble ve bardak bira fiat-ları bu tarifelere her müessese için ayrı ayrı yazılıp üzerleri resmi mühürle mühürlenmiştir.

Bira satan tekmiil müesseses sa-hipleri bu yeknasak tarifelere den müteaddit miktarda aralık görü-necek yerlere asacaklardır.

—

Eğlence yerlerinin kontrolü

Şehrimizdeki eğlence yerlerinin daha esaslı bir şekilde kontrolleri için Belediye iktisat müdürlü -ğüne bağlı olarak bir «tarife şu -besi» kurulması kararlaştırılmıştır. Bu şubeye müteaddit tarife me-murları da alınacak ve yeni bir talimatname yapılacaktır.

tonluk tahtelbahir yapmak için 14 ay lâzım gelecektir. Fakat gerek işi ve gerek malzeme noksanı kendini gös-termektedir. Onun için böyle bir gemi-nin inşası 25 aya kadar sürüklenbilir. Bir geminin sür'atle inşası makbul bir şey olduğumı Almanların çabucak yaptıkları bazı harp gemilerinde gö-rülmüştür. Hesabın neticesini görmek isteyince şuna varılıyor:

İngilizler harbin 3 sene süreceğini düşünerek hesaplarını ona göre tut-tukları için acaba bu üç sene zarfında Almanlar ne kadar tahtelbahir yapabileceklerini araştırıyorlar.

Bu takdirde Almanya bu müddet zarfında 230 tahtelbahir yapabilir di-yorlar. Vasatî olarak her tahtelbahir-in inşası 6-7 ay sürmek suretile.

Fakat bu iki yüz otuz tahtelbahir hesabının diğer bir tarafı daha var-dır: Kayser Almanyası şiddetli bir de-nizaltı harbi açmıştı. Buna karşı İn-giliz tarafının hazırlanması, tedbirler alması, harbin son senesinde tamamlanmış oluyordu. 918 de Almanyanın osene 81 yeni tahtelbahir yaptığı an-lanılmış, fakat yine bir teşadüftür ki o zamana kadar kaybettığı tahtel -bahirlerin miktarı da 81 olduğu gö-rülmüştü.

Bugünkü İngilterenin denizaltı ve-saiti cihetinden hazırlığı geçen seferki gibi kalmamıştır. Almanya için bu se-fer daha çok tahtelbahir kaybetmek ihtimalleri artıktıca artıyor.

Harp başladığı zaman denizlerde ve ya bitaraf ve yahut ta İngilterenin müttelifi bulunan memleketerin li-manlarında bulunmak üzere hepsi a-sağı yukarı 1,105,000 ton mecmuunda Alman gemisi vardı. Balık denizi müstesna olmak üzere bütün denizler-de Alman ticaret gemilerinin gelip gitmesi artık mümkün olmuyor. Bu gemilerin bir kısmı yakalanmış, alın-mış, bir kısmı da bitaraf memleketer-lerin limanlarında kalmış bulunuyor-lar. Görülüyor ki denizin üstünde de, altında da Almanlar yazıyorlar.

ALİ KEMAL SUNMAN

DIS POLITİKA

Sulh «taarruzu»

Yazan: Ahmed Şukrî ESMEK

Polonyadaki askeri hareket nihayet-lenir nihayetlemez, emirfaklı İngil-terece ve Fransaya kabul ettirerek Al-manya ile sulh yaptırmak için bir ha-keret başlamıştır. Önce Göring bir nutuk söyleyerek Polonyanın istilasın-dan sonra Almanyanın sulh yapmaya taraftar olduğunu bildirmiştir. Sonra Hitler Danzigde söylediği nutukta aynî şeyi tekrar etti. Bu teklifler İngil-terede ve Fransada müsbet bir akis u-yandırmadı. Çemberlayn ve Daladey, Avrupa'yı tehdit eden nazi tahakkü-mü ortadan kalkıncaya kadar İngil-te-re ve Fransanın mücadelede devam edeceklerini bildirdiler.

Bundan sonra Musolini bir nutuk söyleyerek mücadeleyi devam ettir -mekte bir fayda olmadığını izah etti. Faşist liderini, bu inisiyatifli almak iç-in tazyik eden âmiller sarıhtır: Ev-velâ harp devam ettiği takdirde İtal-yanın da mücadeleye sürüklenecēğinden korkmakadır. İkinci bir sebep da Alman - Sovyet paktının tatbikinden doğan neticenin, İtalyan menfaatleri-ne uygun gelmesidir. Binaenaleyh İtalya harbe girmekten kaçınmaya mu-vaffak olsa da mücadeleden devamı, vaziyeti gitliktçe İtalya aleyhine in-kışaf ettirmekte devam edecektir. Bu sebeplerle Musolininin sulh taraftarlı-ğında samimi olduğuna şüphe yok -tur. Fakat faşist liderinin teklifi de Londra ve Pariste müsbet surette kar-şılanmamıştır. Şimdi İtalyan gazete-leri, bu bahsi ellerine alarak, İngil-te-renin ve Fransanın Almanyayı mağlûp etmek noktasında karşılaştıkları zor-lukları izah etmektedirler.

Filhakika İngiliz ve Fransız devlet adamlarının sözlerine bakılacak olun-sa, bunlar da Almanyanın kolay kolay mağlûp olmayacağını takdir etmekte -dirler. Fakat İngiltere ve Fransa hiç de istemedikleri halde sürüklandıkları bu harbi sonuna kadar devam ettir -mek mecburiyetindedirler. Hiç şüp -he yoktur ki her iki demokrat devlet de harbe girenler kendilerine göre bir hesap yapmışlardır.

Sovyetlerin Polonyayı Almaya ile paylaşmaları, vaziyeti Almaya lehine değiştirmek şöyle dursun, belki de a-leyhlerine değiştirmiştir:

1— Evvelâ Almaya Polonyanın mühim bir kısım servetinden mahrum kalmaktadır. Sovyetlerin Galicyadaki petrolleri bile ellerine geçirdikleri bil-dirilmektedir.

2— İkincisi, Polonyanın bu şekilde Sovyetlerle paylaşılması, Almanyayı şark cephesile meşgul olanak galesin-den kurtarmış olmu-yor. Çünkü Sov-yetlerin tamamille Polonyada deñişse de bu cephelede 110 fırka askeri ol-duğu bildirilmektedir. Askeri müte -hassuslara göre Almanlar, bu kıt'alara karşı şarkta 55 fırka asker alkoymak mecburiyetindedirler. Demek ki şark ta kazanılan zaferne rağmen, Almaya yalnız bir cephe ile meşgul olacak vaziyette değildir.

Diğer taraftan İngiltere ve Fransa için zafer kazanmak zor ise, Almaya için İngiltereyi ve Fransayı mağlûp et-menin hiç ihtimali yoktur. Demek ki uzun sürse de neticede mağlûp olacak bir taraf varsa, o da Almaya olabilir. Almaya ne zaman ve nasıl mağlûp olacak? Bunu bugün kimse bilemez. Garp cephesinden taarruz mu yapıla-cak? 914 harbinde olduğu gibi, yavaş yavaş yıkılacak mı? Yoksa Almaya, harbi nihayetlendirmek için kendisi mi bitaraflara hücum edecek? Harp başlayalı henüz aradan bir ay geçme-diği halde, bitarfların şu ve bu ha-reketinden dolayı Almanyanın asabi-leşmişe başladığı görülmektedir. Bu asabiyet Almanyayı hesapsız bir ha-rekete sevkedebilir.

İtalya ve Yunanistan balık alıyor

Taze balıkların tuzlanmış olarak ihracına müsaade olunması üzerine limanımıza Yunanistan ve bilhas-sa İtalyan balıkçı gemileri gel-meğe başlamıştır.

Birimizin Derdi Hepimizin Derdi

Mektebe giden tale

SKER GÖZİLE CEPHELER

(1 inci sahifeden devam.)
İne şimdi her adımı on adım isadecek kadar kesif kuvvetler... beher kilometrosu milyonlarca... biraya mal olmuş istihkamlarla... müdafaa edilmektedir.
Sark cephesi ile garp cephesi arasında... Polonya... 2000 kilometre olan... müdafaa için iki milyonluk bir orduya malik idiler.
O halde müdafaa kesafeti metre başına bir adımı.
Garp cephesinin bütün uzunluğu İsviçre hududundan Lüksemburga kadar 320 kilometredir. Her iki tarafın buraya yığılabilecekleri orduların mevcutlarını altı milyon tahmin edebiliriz. Şu halde iki taraf için beher metreye müdafaa kesafeti 20 kişi isabet ediyor. Bu

miktor daha fazlaya da çıkabilir. İsviçreden Karlesroheye kadar kadar geçit ve harekât yapmak imkânsız gibi bir şeydir. Onun için Mozel ile Ren arasındaki 150 kilometrelik sahada metro başına kırk kişilik bir kesafet bile elde edilebilir.
Bu kesafete bir de tahkimat bakımından olan kudreti ilâve edersek, cepheden girişilecek bir taarruzun ne azim fedakârlıklara mal olacağını kolayca anlayabiliriz.
Cenahlardan, yani bitaraf memlekeleri çığneyerek yapılacak bir çevirme hareketi ayrıca mülâhaza edilebilir. Fakat muharebe nekadar uzarsa uzasın, garp cephesinde her iki tarafın da dikine bir taarruzu oldukça zamana ve çok bol malzeme sarfına ihtiyaç gösterecektir.
ERKÂNIHARB

ALMAN - RUS MUAHEDESİ

(1 inci sahifeden devam.)
Danzig valisi Förster ve Alman mütebakkısı hazır bulunmuşlardır. Ziyafeti müteakip nutuklar söylenmiş, Almanya ile Sovyet Rusya arasındaki iktisadi münasebetler tebarüz ettirilmiştir.
«Deyli Meyl» gazetesinin yazdığına göre, Hitler şimdi yeni bir «Sulh taarruzu» na girişecektir. Hitler Polonyanın haritadan silinmiş olmasını kabul etmek, müstemlekelerde tadilat terası vadinde bulunmak şartları ile muhasamata nihayet vermek üzere sulh teklif edilecektir. Bu teklif kabul edilmediği takdirde, Hitlerin Avrupa harbin sonuna kadar idame edeceği tahmin olunmaktadır.
Moskovadaki Havas ajansı muhabirinin bildirdiğine göre, Alman Hariciye Nazırı ile gelen müteahhasın, Sovyet Rusya ile Almanya arasında iktisadi bir teskilî meseali temin etmişlerdir. Aynı muhabir Moskova müzakereleri neticesinde evvelce çizilmiş olan hatın hudut olarak kabul edildiği zannolunmakta, tafsilâta intizar olunmaktadır.

olduğuna iknaa çalışmaktadır. Hitlerin umumî bir terki teslîhati kabul hazır olduğunu ve Polonyanın Almanya tarafından fethedilmesine mukabil mübim tavisat vermesi kabul edeceğini iddia etmektedir.
Cenevredeki cenebler mehafilinde bu manevraların Hitler bu kabil gayretlere devam etmenin faydasızlığını isbat etmekten başka bir netice vermeyeceği kanaati vardır.

Alman ajansının tebliği

Londra 29 (Radyo) — D. N. B. Alman resmi ajansı bu sabah şu tebliği neşretmiştir:
«Almanya ile Sovyet Rusya arasında Polonyaya ait işler hakkında cereyan etmiş olan müzakerelerde tam mir mutabakatı hasıl olmuştur. Bu mutabakat üzerine şarkta sulh ve sükkün teessüs etmiş olduğundan Almanya ile Fransa ve İngiltere arasında mevcut muhasematın devamı faydasız olduğu dünya efkârı umumiyesine ilân olunur. Sovyet Rusya ile Almanya muhase-matı tatil ve sulhu ifade etmek maksadile müştereken hareket etmeğe karar vermişlerdir. Bu müşterek teklifleri muvaffakiyetsizliğe uğradığı takdirde harbin devamından İngiltere ile Fransa mes'ul tutulacaktır. Fransa ile İngiltere, müsbet bir cevap vermedikleri takdirde Sovyet Rusya ile Almanya, icap eden tedbirleri almak için aralarında müşavere bulunacaklardır.»

Hitler'in sulh teklifi nasıl olacak ?

Cenevre 29 (A.A.) — Ecnebi mehafildeki müteale Musolininin nutku ile ağırlış olan sulh fikrinin yakında almanya tarafından daha fazla teşdiit olunacağı merkezindedir.

Birkaç gündenberi mühver devletlerinin diplomasi mümessilleri kendileri ile münakaşada bulunmakta oldukları memleketlerdeki aksülâmeler ile iskanid etmek üzere ortaya bir takım haberler atılmaktadır.

Bu mümessiller; sulhu tesis etmek için yapılacak centilence bir uzlaşmanın ehemmiyetini göstermeğe uğraşmaktadır.

Bu zevat; büyük bir mebaretle rakiplerini Almanyanın büyük bir uluvvücenap göstermeğe amade

Son 24 Saatte Neler Oldu?

Tayyareler faaliyetinde

Bu sabaha kadar Varşovanın düşüp düşmediği hakkında tereddütler zail olmuş değildir. Fakat son gelen haberler şehrin artık Almanların elinde olduğuna şübh bırakmamaktadır.

Garp cephesinde, son 24 saatte yeni hiçbir hareket olmamıştır. sadece tayyare keşif faaliyetlerinin daha ziyade sıklaştığı göze çarpmaktadır. Fransız askeri mehafili bu uçarlarda Fransız tayyarelerinin büyük bir faikiyet gösterdiğini bildirmektedir.

Almanlar 26 eylülde Norveç sahili ile İskocya arasında bir İngiliz tayyare gemisini batırdıkları iddia etmektedirler. Halbuki İngilizler kast edilen Ark Royal gemisinin normal hizmet mevkilinde bulunduğunu bildirmektedirler.

Estonya sahillerinde Piyonye adında bir Sovyet gemisi daha batırılmıştır. Sovyet vapurlarına yapılan bu taarruzlar Moskova bulunan Estonya Hariciye Nazırını çok müşkül vaziyete sokmuştur.

Dün de Estonyanın merkezi olan Tallin üzerinde Sovyet tayyareleri uçuşlar yapmışlardır. Estonyalılar bir hâdisse çıkarmamak için ateş etmemektedirler

rünmektedir.

«Taymis» gazetesini şu satırları ilâve etmektedir:

«Almanya aynı zamanda Moskova ile müzaker etmekte, hem de Türkiye'nin itimadını kazanmak için gayretlerini iki misli artırmaktadır. Hitlerin Beğine dönünce yaptığı ilk icraattan biri kendisine itimatnamesini veren yeni Türk sefirini kabul etmek olmuştur. Yeni büyük elçiyi askeri taziye merasimi yapılmıştır. Hitler, bu cemile ile Almanyanın ithal ettiği Türk eşyasının bedelini ödememesi yüzünden Ankarada hasıl olan feci itibai silebileceğinden şüphe etmekte idi.»

Nevs Cronicle de şöyle diyor: «Stalin, hiç şüphesiz nazilerin kendilerine saklamakta oldukları Balkan ve Baltık pastalarının geniş dilimlerini kendisi için isteyecektir. Berlinin diplomatik mahfillerine göre Memelin şimalinde Baltık denizinin bütün şark sahillerini kontrolünü ve Romanya ile Bulgaristan üzerinde Sovyet nüfuzunu isteyecektir. Bu suretle Karadeniz bir Türk - Rus gölü halini alacaktır. Bununla beraber, Alman diplomasisinin temeli de Baltık denizine Romanya ve Balkanların kontrolü arzusu teşkil etmekte, ve gene bu arzudur ki Hitleri Polonyaya taarruza sevk etmiş bulunmaktadır.»

MİSAFİRLER OPERA BALELERİNDE

Moskova 29 (A.A.) — Molotof ile Von Ribbentrop arasındaki görüşme, ya rı gecedan sonra tekrar başlamıştır. Bundan evvel iki devlet adamı Opera balelerine gitmişlerdir.

İngilizler Neyi Bekliyorlar ?

(Birinci sahifeden devam.)

Abulka ile Almanyayı bunaltmak, yokluk ve sefalette halkı bunaltmak; teşvik, ikna ve tahrik ile Alman milleti rejim ve harp aleyhine ayaklandırmak; Almanyada yeni tip bir İspanya dahilî harbi yaratmak ve halk ile bir arada Berlin üzerine yürümek! Bunun içindir ki, Alman şehirlerine bomba yerine hâlâ beyanname atılması garip görünmemelidir.

ETEM İZZET BENİCE

İstanbul Belediyesi Memurları yardım sandığından:

23/9/939 Cumartesi günü yapılan fevkalade toplantıda da ekseriyet olmuştur. 30/9/939 Cumartesi günü saat 12 de Sandığa dahil bütün üyelerin Belediyede yapılacak toplantıya gelmeleri rica olunur.

Cerrahpaşada yeni verem pavyonu

Cerrahpaşa hastanesine yeniden bir verem pavyonu ilâvesi etrafında yapılan tetkiklere ehemmiyetle devam olmaktadır. İstanbul belediyesi İstanbuldaki ve remillerin feci vaziyetini nazarı itibare olarak bu pavyonu biran evvel yapmak üzere faaliyete geçecektir.

Bu akşam SARA Sinemasında

En esrarengiz, en cazip ve en kuvvetli macera ve aşk filmi... D'ANGKOR Hint ibadetgâhının esrarı...

Mr. MOTO'nun SON KOZU

Büyük Japon polis hafiyesinin en son muvaffakiyetleri PETER LORRE ve ROCHELLE HUDSON tarafından qınanmış fransızca sözlü harika filmi ilâveten harbin ilânındanberi bütün dünya havadislerini gösteren Foks Jurnal: Avrupa silâh başında - Son saat hâdiseleri - İngiliz Kral ve Kraliçesinin Kanadaya ve Newyork sergisini ziyaretleri. Yerlerini evvelden aldırınız.

Şimdiye kadar gösterilen «Türkçe sözlü» filimlerin umum hasılat rekorunu kıran ve hiç bir filme müyesser olmiyan emsalsiz büyük muvaffakiyetle devam eden :

Şarkın ses Kraliçesi ÜMMÜ GÜLSÜM'ün Şah eseri

TAKSİM
Sinemasında
2 nci Hafta

ÜMİT ŞARKISI

(Neşidei Emel)

Türkçe sözlü arapça şarkılı filmi muzafferiyetten muzafferiyete, muvaffakiyetten muvaffakiyete koşuyor.

EN SON DAKİKA

Sovyet - Alman muahedesinin ve teati edilen mektubların metni

Moskova 29 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Almanya Hariciye Nazırı Von Ribbentrop ile Sovyetler Birliği Hükûmeti Reisi ve Hariciye Halk Komiseri Molotof ve Stalin arasında, Almanyanın Moskova büyük elçisi Schulenburg'un da iştirakile yapılan görüşmeler, bu gece nihayete ermiştir.

Bu görüşmeler neticesinde aşağıdaki anlaşmalar imzalanmıştır:

1.— Alman hükûmetinin ve Sovyetler Birliği hükûmetinin, 28 eylül 1939 tarihli deklarasyonu:

Bugün imzaladıkları bir anlaşma ile Polonya devletinin tasfiyesinden doğan meseleleri kat'i surette halleden ve bu suretle keşif Avrupa'da devamlı bir sulh için emin bir esas yaratmış bulunan Alman hükûmeti ve Sovyetler Birliği hükûmeti bir taraftan Almanya ve diğer taraftan İngiltere ve Fransa arasında mevcut haliharbe bir nihayet vermenin bütün milletlerin hakiki menfaatine uygun olduğu fikrini müteffikân ihzar ederler. Bu sebeple iki hükûmet, lüzumu takdirinde diğer dost devletlerle anlaşma halinde, bu hedefi mümkün olduğu kadar çabuk elde etmek için müşterek gayretler yapacaklardır. İki hükûmetin gayretlerinin muvaffakiyetsiz kalması takdirinde İngiltere ve Fransanın harbin devamından mes'ul oldukları kefiyeti sübut bulacaktır. Harbin devamı takdirinde, lüzumlu tedbirler bahsinde, Almanya ve Sovyetler Birliği hükûmetleri aralarında müşterek konsültasyonlar yapacaklardır

2.— Alman - Sovyet hudut ve dostluk anlaşması:

Eski Polonya devletinin tasfiyesinden sonra, Almanya hükûmeti ve Sovyetler Birliği hükûmeti, bu arazide sulh ve nizami tesis etmeyi ve bu arazide oturan milliyetlere sakin ve etnik hususiyetlerine mutabık bir hayat temin eylemeyi kendilerine vazife bilirler.

İki hükûmet, bu hususta aşağıdaki maddeleri kararlaştırmışlardır:

Madde: 1.— Alman hükûmeti ve

Sovyetler Birliği hükûmeti, melfuf haritada çizilmiş hattı sabık Polonya arazisinde iki tarafın imparatorluk menfaatlerinin hududu olarak tesbit ederler. Bu hat, aynı zamanda mütemmim bir protokolda da tayin edilecektir.

Madde: 2.— İki taraf, birinci maddede tesbit edilmiş olan iki taraf imparatorluk menfaatleri hududunun kat'i mahiyetini kabul ederler. İki taraf, bu anlaşmaya üçüncü devletlerin her türlü karışmalarını reddedileceklerdir.

Madde: 3.— Birinci maddede tesbit edilmiş olan hatın garbindaki arazide lüzumlu yeni siyasi rejim, Alman hükûmeti tarafından, bu hatın şarkında ki arazide Sovyet hükûmeti tarafındandır.

Madde: 4.— Alman hükûmeti ve Sovyet hükûmeti yukarıdaki sureti halli, iki millet arasında dostane münasebetlerin artan bir inkişafının emin bir esas olarak telâki ederler.

Madde: 5.— Bu anlaşma tasdik edilecek ve musaddak suretler, mümkün olduğu kadar çabuk bir zamanda Berlinde teati olunacaktır. Bu anlaşma, imzası tarihinden itibaren mer'iyet mevkiline girmektedir.

Not: Bu anlaşmada bahsi mevzuu edilen harita, bilâhare matbuatla neşrolunacaktır.

3.— Sovyetler Birliği halk komiserleri meclisi reisi ve hariciye halk komiseri Molotof, Almanya Hariciye Nazırına aşağıdaki mektubu göndermiştir:

B. Nazır,

Görüşmelerimizle alâkadar olarak şurasını size teyit ile kesbi şeref eyleyrim ki Sovyet hükûmeti, elde ettiğimiz umumî siyasi anlaşma esas ve ruhu üzerinde, Almanya ile Sovyet birliği arasında ticaret ve esya mübadelesi münasebetlerini bütün vasıtalarla inkişaf ettirmek azmindeyiz. Bu maksatla iki taraftan bir ekonomik program tesbit olunacaktır. Bu programa göre, Sovyetler birliği Almanyaya iptidai maddeler vere-

cek ve Almanyaya, bu iptidai maddelere mukabil uzun vadeli endüstri teslimatı yapacaktır. İki taraf, bu ekonomik programı, Alman - Sovyet esya mübadelesini mazideki azamî hacmine vardırarak bir surette inkişaf ettireceklerdir. İki hükûmet, yukarıdaki tedbirlerin temin edilmesi için lüzumlu emirleri derhal verecekler ve müzakerelerin mümkün olduğu kadar çabuk bir surette başlanıp bitirilmesi için her şeyi yapacaklardır.

Hürmetlerimin kabulünü rica ederim, B. Nazır.

İmza: V. M. Molotof
Alman Hariciye Nazırı B. Von Ribbentrop da, B. Molotof'a bir mektup göndererek Sovyet halk komiserleri reisi ve hariciye halk komiserinin mektubunu aldığını bildirmekte ve B. Molotof'un beyanatını aynen tekrar ettikten sonra, mektubunu aşağıdaki cümle ile bitirmektedir:

Alman hükûmeti namına ve Alman hükûmetinin emri ile, bu deklarasyonla mutabık olduğumu bildirir ve Alman hükûmetinin kendi tarafından bu hususta lüzumlu olan her şeyi yapacağını size arz ederim.

Hürmetlerimin, ve saire.

İmza: Y. Von Ribbentrop
İki numaralı vesikaya ek protokol:

Hudut hattının tarifi:

Hudut hattı, Litvanyanın cenebi noktasından başlar, buradan Augustovo şimalinde, umumiyetle garp istikametinde Alman hududuna kadar gider ve buradan da Pisya ırmağına kadar Alman hududunu takip eyler. Hudut hattı, bu noktadan Astrolenka'ya kadar Pisya ırmağını, buradan Krystnopol'a kadar Bug ırmağını takip eder, sonra garba döner ve Rawaruska ve Lubaczow'un şimalinde San ırmağına kadar gider, nihayet buradan da masabına kadar Son ırmağını takip eyler.

Sovyet-Alman anlaşmasında ecnebîlerin görüşleri

Moskova 29 (A.A.) — Havas ajansından:

Ecnebi mehafilde Sovyet Rusyanın Almanya ile yaptığı teskilî mesainin arazi ve iktisadiyat bakımından kendisine temin edeceği menafi tükencinciye kadar Almanyaya ile beraber hareket edeceği tebarüz ettirmektedir.

Aynı mehafilde Sovyet propagandasının Alman propagandasına uyarak Fransaya ilâşmediği; fakat, İngiltereye pek ziyade şiddetle hücum etmekte olduğu beyan olunmaktadır.

Sovyet propagandası; İngiltere ile Amerikanın Sovyet Rusya ile

Japonya arasında bir harp çıkarmaya çalışmakta olduklarını, fakat Stalinin basiret ve kıyaseti sayesinde bu teşebbüsün akamete uğratılacağı ilân etmektedirler.

Almanlarla Sovyetler arasında aktedilmiş olan anlaşma Sovyetlerin İngiltere ile Fransanın ve Sovyet Rusya ile Almanya arasında bir harp çıkarmaya çalışmakta olduklarını izaha gayret eden neşriyatlarının tekaddüm etmiş olduğu hatırlardadır.

Ecnebi mehafildeki mütelea; zamanın bir Japon - Rus itilâfına müsait olduğunu iddia edilmek için daha pek erken olduğu merkezindedir.

Sovyetler Finlandiya körfezine mayin döktüler

Moskova 29 (A.A.) — Havas ajansından:

Ecnebi mehafil; bu ayın 20 sinde Moskovadaki ecnebi memleketler diplomasi mümessillerine Sovyet hükûmeti tarafından Finlandiya körfezindeki Sovyet sulnarına mayinler vazettigini bildirilmiş olduğunu hatırlatmaktadırlar.

Alman tahtelbahirleri nerelerde faaliyette ?

Londra 29 (A.A.) — Alman tahtelbahirleri, sistematiik surette İngiltere adalarından uzaklara taradılmaktadır.

Bu tahtelbahirler, şimdi yalnız

Roma 29 (A.A.) — Lovoro Fascisto gazetesinin şark cephesinde yapmış olduğu seyahattan avdet eden Berlin muhabiri; bu muharebede piyadenin başlıca rolü oynamamış olduğunu söylemektedir.

Muhabir diyor ki: «Meselâ 3 gün devam etmiş olan büyük Kutno muharebesinde Almanların harekâtı, evvelâ bombardıman tayyareleri, müte-

Bu mayin tarlalarının bulundukları mevkiler hakkında malûmat da verilmektedir.

Aynı günde Sovyet gazeteleri; Tas ajansının Leningraddan vermiş olduğu bir haberi neşretmekte idi.

Bu haberde; Polonya tahtelbahirleri ile hüviyetleri tayin edilememiş olan diğer bir takım tah-

libahirlerin Baltık devletleri ile manlarnın iltica etmiş oldukları bildirilmektedir. Gazeteler aynı zamanda bir Polonya tahtelbahirinin Tallin limanından kaçmış olduğunu haber veriyorlardı. Bu müşahedeler; bu iki geminin mayinlere çarpıp çarpmamış olduklarını suale şayan görmekteydi.

Polonyanın taksiminden sonra Çin'in taksim edilmesi için de vakit pek erkendir.

Diğer taraftan Bay Molotof ile B. Sükrü Saracoglu arasındaki görüşmeler; iki gündenberi tatil olunmuştur. Molotof; dün Moskovadaki Bulgar ortalcısı İran büyük elçisini kabul etmiştir.

Almanlar mehafilinde B. Sükrü Saracoglu ile B. Fon Ribbentrop'un aynı zamanda Moskovada bulunmalarının bir tesadüf eseri olduğu beyan olunmakta ise de B. Fon Ribbentrop'un Türkiye ile İngiltere ve Fransa arasındaki münasebetleri bozmağa çalışmak istediği kanaati de vardır.

beyan edildiğine göre bu hal; İngiliz donanmasının denizlerdeki hâkimiyetini ikmal etmiş olmasının bir neticesidir.

Salâhiyyettar deniz mehafilinde

Salâhiyyettar deniz mehafilinde

Piyadenin işi; bu ana kadar görülmemiş bir şekilde kolaylaştırılmıştır.

Muhabir; havalara mutlak surette hâkim olan tayyarelerin deşet saçan bombardımanlarının ve hücum tanklarının açmış oldukları ateşin galebe çalmış olduğunu ve Polonyalıların bunlara karşı koyabilecek hiçbir harp vasıtasına malik olmadıklarını ilâve etmektedir.

HALIS KAN

Nakleden: Selâmi İzzet

— Merhaba!
Almından damlıyan tertanelerini silerek koltuğa oturdun. Masanın başındaki hiç aldırış etmedi. Bunun üzerine gelen kızdı:
— İnadi bırak dedi, satmıyacak mısın?

Masa başındaki cevap vermedi. Öteki terini silmişti mendili masanın üstüne bıraktı:
— Sanki o hayvanı satarsan ne olur? dedi. Onu ben ahırına koysam, besleyip baksam her yarışta birinci mükâfatı kazanırım.. Ha, söyle.. Satacak mısın?

Bay Ahmet Binici başını kaşadı:
— Bir kere pazarlık etmeyeceksin.. Mâlmın ya haliskan Arap hayvanıdır. Satmaya razı oldum diyelim ne vereceksin?

Bay Mehmet Açıkgöz derhal cebinden cüzdanını çıkardı:
— Kaç para istiyorsan veririm.

— Bin lira.

— Amma yaptın?.. Fakat iş inada bindi. Al şu bin lirayı..

Ahmet Binici paraları cüzdanına yerleştirdi.

Mehmet Açıkgöz kalktı.

— Yarın hayvanı gönder dedi.

— Merak etme, ilk kalkacak marşandile seveceğim.

Ertesi sabah seylis telâşla geldi:
— Bay Ahmet dedi, halis kan Arap hayvanı nalları dikti.

— Deme!

— Sormayın, sabaha karşı sancalandı, kurtaramadık. Şafakla beraber giberdi.

— Ses çıkarma.

Hayvanın leşini furgona koyup Bay Mehmedin adresine sevkettilev. Bay Ahmet Binici başını alıp kaçtı.

İki sene sonra İstanbul'da dönen Ahmet Binici bir gün bir birahane de otururken Mehmet Açıkgöze rasladı. Mehmet elinin yerinden kalktı, Ahmetin elini sıkıp:

— Nerelerdesin yahul.

— Epey doluştum, geldim. Ne var ne yok?

— İyilik güzelliik.

— Nasıl satışım hayvandan memnun musun?

— Fevkalade memnunum, bana çok kazanç temin etti.

Ahmet Binici hayretle eski arkadaşını süzdü:

— Sahi mi söylüyorsun?

— Elbette. Hayvan vagona gelirken öldü.

— Deme!

— Evet. Ne de güzel hayvandı, çok acıdım.

— E sonra?

— Sonrası, senin haliskan Arap hayvanının şöretini bilmiyen var mı?

Derhal bir piyango tertip ettim.

— Piyango mu.

— Evet. Beş liralık üç yüz bilet bastırdım, hepsini sattım. Bin beş yüz lira aldım.

— Peki amma şikâyet eden olmadı mı?

— Oldu, piyangoda kazanan şikâyet etti, o enayi de biletin parasını geri verdi!

BEŞ HASTA VAR

Tefrikâmızı yazılarımızın çokluğundan dercedemedik. Özur dileriz.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATİ
«Dört tekerleği de tahrik eden Sanjıman terketilinde islahat» hakkındaki ihtira için alınmış olan 12 Haziran 1937 tarih ve 2408 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir ve yahut icadı Türkiye mevkiî fiile koymak için icara dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 nci kat 1 - 3 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

ŞEHİR
TİYATROSU
TEPEBAŞI DRAM
KISMINDA

30/9/939 cumartesi akşamından itibaren temsillere başlıyor.

ROMEO — JULYET

İstiklâl caddesinde komedi kısmında

30/9/939 cumartesi akşamından itibaren temsillere başlıyor.

İKİ KERRE İKİ

Dün Gece

LÂLE Sineması

Mevsimin ilk muzaffer Galasını idrak etti.

FRED ASTAİRS - GINGER ROGERS'in en son filmleri olan

BROADWAY SERENADI

Sonsuz bir hayranlık ve nihayetsiz bir zevkle seyredildi ve çlgün bir neşe ile alkışlandı.

Bugün de aynı muvaffakiyetle devam ediyor.

RADYO MUHAREBESİ

Duyduklarımızın hangisi birine inanacağız?

Dost sözü, düşman sözü, bitaraf sözü birbirine karıştı gitti

Dost sözleri... Bitaraf sözleri... Düşman sözleri...

Radyo muharebesi gece ve gündüz devam ediyor. Yeni ve eski dünyada milyonlarca dinleyici bunları işitiyor. Havadan gelen bu sözler birbirini tutmuyor, birbirini çeliyor. Buna rağmen propaganda devam ediyor.

Almanya, Polonyalıların mukavemeti karşısında asabileşiyor. Bütün Alman radyoları faaliyete geçiyor: Hep birden Polonya askerlerini silahlarını bırakmaya davet ediyorlar. Bu tehdidin arkasından da şu sözleri söylüyorlar: — Çoluğunuzu, çocuğunuzu, evinizi ve barkınızı düşününüz!..

Bunu işiten Vilno ve Lovor istasyonları derhal cevap veriyor: — Ne bombardıman, ne yangın, ne propaganda bizim manevi kuvvetimizi sarsmaz!

14 temmuz gecesi Tuluz istasyonu Polonya lisansı ile neşriyatta bulunduğu sırada Alman istasyonları faaliyete geçiyor, neşriyatı bozuyorlar.

Bunun üzerine aynı neşriyat, birkaç Fransız istasyonu tarafından tekrar olunuyor:

— Rayhs kendisine ait olmayan meveceleri çalıyor. Bütün dünya kahrmanlığını takdir ediyor.

Aynı zamanda, İstazburg radyosu, Hitler'in plaka alınan sözlerini tekrarlıyor:

Harpte Pastör Enstitüsü

Enstitü müdürü "1914 te orduya günde 20,000 şişe Antitetanos serumu veriyorduk. Şimdi ise 50,000 şişe veriyoruz.,, diyor.

Paristeki pastör enstitüsünün umumî harpçile hizmetleri pek büyüktür. Harbin ilânından dört hafta sonra orduya 670,000 doz serum verdi. Şarapnel parçalarıyla yaralananlara tetanos aşısı yapmak lâzım geliyordu. Dört günde 140,000 serum sarfedilmişti.

Pastör enstitüsü, 1918 senesi ağustos ayına kadar yalnız Fransa için 6,000,000 doz serum yaptı. İtalyaya 1,000,000 doz, Sırbistana 8,000 doz, Belçikaya 70,000 doz, Romanyaya 40,000 doz, salibi almıştı.

Amerikada hizmetçi buhranı

Vaşington mesai nezareti tarafından neşrolunan bir istatistiğe göre Amerikada müthiş bir hizmetçi buhranı vardır. 400 binden fazla orta hizmetçi, şoför, ahçı, çamaşırcı ve çocuk dadısı aranmaktadır.

«Ev hizmetçileri sendikası», bu ihtiyacı önlemek için ciddi teşebbüslere girişmiştir. Hususi mekteplerde, yerli ahalden, yani zencilerden hizmetçi yetiştirmeye çalışmaktadır.

Hazreti Fatih de, babası gibi hareket ediyordu. Babasının ve dedelerinin vasiyetini yerine getirmeyi ahdeden padişahın azmi kavi ve imanı yerinde idi.

Tam bir müslüman ve Türk olan Hazreti Fatih, muazzam şehrin önüne vâsil olunca her şeyden evvel seccadeyi serdirtmiş, ve Sadrazam Halil Paşayı çağırarak şu emri vermişti: — Kumandanlara derhal emir veriniz. Asker, tam öğle zamanında hep birden namaza dursunlar.. Akşemsettin Hazretleri de imamlığı yapınlar. Müezzînler, salât versinler.

Sadrazam aldığı emri, derhal akıncı süvarilerle başta başa ordu kumandanlarına tebliğ etmişti.

Öğle namazı geldiği vakit, yüz ekle bin kişilik Türk ordusu yüzünü kibleye çevirmiş Allahına ve Peygamberine raptıkalp eylemişti.

Ordu ile beraber gelen on binlerce halk da aynı vehile namaza durmuşlardı. Okmeydanından ta, Yedikule sahillerine kadar ezan seslerini ve salât âvazelerini işiten Bizanslılar ne olduklarını şaşırmiş âkıbetlerini beklıyorlardı.

Kalelerin üzerlerinden ve mazgal deliklerinden Türk ordusunun hareketini seyreden İtalyan ve Bizans kumandanları başta imparator olmak üzere, Türk ordusunun en büyüğünden en küçük neferine kadar bir anda saf bağlayıp kibleye döndüklerini gördükleri zaman bu müthiş kuvvet ve kudretin nelece kadir olacağını sezmişlerdi.

Uzun süren öğle namazı, ve yüz binlerce insanın hep birden ve tek bir kumanda ile ilâhî bir surette ahenk hareketleri Bizans halkını ve müdafilerini titretmişti.

— 35 milyon nüfusu olan bir memleket denizden mahrum bırakamaz...

Bu sırada Zeesen istasyonu: — Londra serbest kalacağını teyit ediyor...

Hollandadaki Davenport istasyonu: — Holanda hükümeti, bitaraf kalıp kalmamak için başkaların - dan nasihat almaya muhtaç olmadığını Rayhs hükümetine bildir - miştir.

Bu sırada Alman istasyonlarından biri:

— İngiltere sefalet içinde İngiliz ameleleri, yüzde yüz kaybolmuş bir harbe devam istemiyorlar.

Diye ilân ediyor. Bir İngiliz radyosu da şu haberi veriyor:

— Hitler Polonyalılarla sulh akdine hazır bulunuyor.

Ertesi günü saat 19 da Roma, Italyanca:

— Polonyanın kuvaîi külliyesi Alman çemberini yarmıştır. Mukavemet gittikçe artıyor. Alman motörli kışatının benzini azalmıştır.

Diyor. Aynı zamanda Berlin radyosu tekrarlıyor:

— Almanya yalnız «hayat sahası» için değil, denizlerde de serbestisini temin için harbediyor.

Hulâsa, hergün ve her gece her lisanda radyo muharebesi devam ediyor. Hangisine inanalım?

mre 800,000 doz serum verdi.

Almanlar, mart - nisan büyük taarruzlarında pastör enstitüsü orduya hergün 20,000 doz serum yetiştirmek mecburiyetinde kalmıştı.

Profesör Marten:

— 1914 de hergün 20,000 şişe tifo serumu veriyorduk. Bugün bunun iki mislini verebilecek bir haldeyiz. Bundan başka kangrene karşı koyacak, dizanteri, tifüs gibi hastalıkların önünü alacak serumlar da yapıyoruz..»

lerden hizmetçi yetiştirmeye çalışmaktadır.

Terzi kızlar işsiz kaldı

Pariste bulunan 18,000 terzi kız harp çıkınca işsiz kalmışlar. Fakat hükümet bunlara derhal bir iş bulmuş: Terzi kızlar şimdi asker kaputu, elbisesi, kasketi dikiyorlar..

No. 100

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Türk ordusunun namaz kılariken gösterdiği heybet Bizans kumandanlarını şaşırtmıştı

Namaz bitti. Müezzînlerin yüksek âvazeleri ortalığı çan çeyledi. İmanın Allah nidası, muazzam Türk ordusunun yekâvaz olarak akseylediği bir seda oldu:

— Allah!...

Akşemsettin hazretlerinin duası, Allah! ve Amin nidaları, Türk ordusunun gürliyen bir gök gibi azametli ve yekâhenk bir gürültüye sevk ediyordu.

Kale burçlarından ve mazgallarından Türk ordusunun seyreden Rum ahali bu azametinin karşısında ne yapacaklarını şaşırmişlardı.

Namaz ve dua yarım saat kadar sürmüştü. Bütün sahrayı dolduran bu azim insan yığını namaz ve dua biter bitmez safı safı çörek bir anda dalgalanmaya başlamıştı.

Çok geçmedi. Trampeteler acı, acı vurmağa ve dellâllar bağırmağa başladı. Bu, bağırışı bir ordu emri idi. Hazreti Fatih askerine şunu ilân ediyordu:

— Bu dakikadan itibaren İstanbulla hücum başlamıştır.

— ÜÇÜNCÜ KISIM —

Hazreti Fatih; ordusuna öğle namazından sonra, hücum emrini verdi. U-

YATILI YATISIZ

Şişli Terakki Lisesi

Nişantaşında Halil Rifat Paşa ve Başmabeyincilik konakları. Talebe kaydı için her gün saat 9-18 e kadar müracaat olunabilir. (Telefon 42517). Tedrisat 25 Eylülde başlamıştır.

KIZ ERKEK

Şirketi Hayriyeden :

Boğaziçi vapurlarına mahsus son bahar tarifesi 1.10.939 Pazar sabahından itibaren tatbik edilecektir.

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I— Keşif şartname ve plânı mucibince idareminiz Maltepe enstitüsü gazleme evi kalorifer tesisatı ve gaz kapılarının takılması işine 21/IX/939 tarihinde talip zuhur etmediğinden eksilmesi gerakti sabıka dairesinde 10 gün temdit edilmiştir.

II— Keşif bedeli (1336.99) lira muvakkat teminatı 100.27 liradır.

III— Eksilme 2/X/939 Pazartesi günü saat 15,30 da Kabataş Levazım ve Mubayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV— Şartnameler her gün Levazım Şubesi veznesinde 8 kuruş mukabilinde alınabilir.

V— İstekillerin eksilme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (7847)

T. İŞ BANKASI

1939 Küçük Cari Hesablar İkramiye Plânı

32.000 Lira Mükâfat

Kura keşide tarihleri: 1 Şubat, 1 Mayıs, 26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkinciteşrin

İKRAMIYELER

1 Adet 2,000 Liralık	—	2,000 Lira
5 « 1,000 «	—	5,000 «
8 « 500 «	—	4,000 «
16 « 250 «	—	4,000 «
60 « 100 «	—	6,000 «
95 « 50 «	—	4,750 «
250 « 25 «	—	6,250 «
435	—	32,000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Kansızlık, Dermansızlık, İştahsızlık gibi vakalarda kullanılan en tesirli şurup. Çocukların çabuk büyümelerini temin eder. VİTALİN şurubu her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Türk ordusunun namaz kılariken gösterdiği heybet Bizans kumandanlarını şaşırtmıştı

Namaz bitti. Müezzînlerin yüksek âvazeleri ortalığı çan çeyledi. İmanın Allah nidası, muazzam Türk ordusunun yekâvaz olarak akseylediği bir seda oldu:

— Allah!...

Akşemsettin hazretlerinin duası, Allah! ve Amin nidaları, Türk ordusunun gürliyen bir gök gibi azametli ve yekâhenk bir gürültüye sevk ediyordu.

Kale burçlarından ve mazgallarından Türk ordusunun seyreden Rum ahali bu azametinin karşısında ne yapacaklarını şaşırmişlardı.

Namaz ve dua yarım saat kadar sürmüştü. Bütün sahrayı dolduran bu azim insan yığını namaz ve dua biter bitmez safı safı çörek bir anda dalgalanmaya başlamıştı.

Çok geçmedi. Trampeteler acı, acı vurmağa ve dellâllar bağırmağa başladı. Bu, bağırışı bir ordu emri idi. Hazreti Fatih askerine şunu ilân ediyordu:

— Bu dakikadan itibaren İstanbulla hücum başlamıştır.

— ÜÇÜNCÜ KISIM —

Hazreti Fatih; ordusuna öğle namazından sonra, hücum emrini verdi. U-

bardığını, rehşet tesirile çanaklarından fırlamış gözlerle görüyor ve, bu dehşetli manzara hayatlarının sona erdiğini ifham ediyordu.

Artık, İstanbul içinde bulunanlar bir daha dışarı çıkamazlardı. Hiçbir firarın geçmesine artık meydan vermiyecek olan o canlı demir veçelik zemberek bu vehile gözleri önünde teşekkülünü görmek, bu bedbahtlar için hakikaten dehşetli bir tablo idi.

Aynı zamanda, tarihte ilk Türk donanması olarak kendisini gösteren cesim donanma, üssülharekâtı olan Geliboludan İstanbul önüne muvasalat etmişti.

Bu, donanma, Süleyman Reis idaresinde idi. Lâkâbı Baltaoğlu olan bu kaptanderya gemilerini dolmabahçe önüne demirledi.

Hazreti Fatih, Baltaoğlunu Asya ve Avrupadaki bütün bahri kuvvetlerinin başına geçirmişti. Ayrıca Gelibolu şehrinde de valisi bulunuyordu.

Binaenaleyh; Baltacioğlu Süleyman, Türk padişahlarının ilk kaptan paşasıdır. Baltacioğlunun kumandasında üç yüz gemi vardı.

Hazreti Padişah; ordusu gibi, donanmaya da kıymet vermişti. Baba ve dedelerinin Anadolu'dan Rumeliye geçmek için çektiikleri sıkıntıları göz önüne getirmişti.

Her vakit, Venedik ve Ceneviz gemilerine muhtaç olup binbir derde kırdırılan Osmanlı imparatorluğunun bu gailisini ortadan kaldırmak için muazzam bir deniz kuvveti ortaya koymağa azmetmişti. Ve yaptı. Üç yüz harp gemisinden mürekkep bir Türk bahriyesi vücade getirdi.

(Devamı var)

RADYOLIN

ile SABAH ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Emniyet Sandığı ilânları

% 8.5 faizli ve sekiz sene taksitli emlak satışı

Semti	Cinsi	Muhammen kıymeti
Fatih Zincirlikuyu eski Atikalipaşa yeni Muhtesipiskender mahallesinde eski Camiiserif yeni Dersiam sokağında eski 1 yeni 1 No. 1	İki katta dört odalı ahşap bir evin tamamı	800
Balatla Karabaş mahallesinde Simitçi sokağında eski ve yeni 1 No. 1	Üç katta dört odalı kâgır evin tamamı	800

1— Arttırma 13 Birinciteşrin 939 tarihine düşen Cuma günü saat 14 ten 16 ya kadar yapılacak ve gayrimenkuller en çok bedel verenlerin üstünde kalacaktır.

2— Arttırmaya girmek için muhammen kıymetin % 10 u nisbetinde pey akçesi yatırmak lazımdır.

3— Arttırma bedelinin dörtte biri peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz mûsavi taksitte ödenir. Taksitler % 8,5 faize tabidir.

4— Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul Sandığı birinci derecede ipotekli kalır.

5— Fazla tafsilât almak ve binaların fotoğraflarını görmek için Sandık Binalar Servisine müracaat edilmelidir. (7225)

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1— İdare ihtiyacı için «30.000» adet 3 m/m bakır ve «100.000» adet 4 m/m alüminyum ki cem'an «130.000» adet manşon kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2— Muhammen bedel «6650» muvakkat teminat «498.75» lira olup eksiltilmesi 16 ikinciteşrin 939 Perşembe günü saat 16 da Ankara'da P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3— İstekiller muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubu ile kanunî vesaikî muhtevi kapalı zarflarını o gün saat «15» e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4— Şartnameler Ankara'da P. T. T. Levazım, İstanbul'da Kinacıyan Hanında P. T. T. Ayniyat Şubesi Müdürlüklerinden parasız olarak verilir. «4881» «7771»

Beyoğlu Tahsilât Müdürlüğünden:

Eyüpte Bahariye caddesinde Hamiyet kontrplak fabrikasının muamele vergisinden dolayı haciz edilen B-b-3 markalı ve 120X200 eb'adında 5750 adet kontrplak 2/10/939 tarihine rashiyan pazartesi günü saat 9 dan sonra mezkûr fabrikada alenî müzayede suretile satılacağından talip olanların yevmi mezkûr ve saatte fabrikada bulunmaları ilân olunur. (7804)

BLÇKI ve DİKİŞ

Esaslı öğretim musaddak diploma veren

NEKTAR K. ZARUKYAN

Talebe kaydına başlamıştır. Pazardan maada her gün 9-12 ve 14-18 e kadar müracaat kabul olunur. Adres: Beyoğlu Altınbakkal Babil caddesi No. 63

ZAYİ ŞEHADETNAME

14/8/324 tarih ve 1173 numaralı Eczacı Fakültesinden aldığım şehadetnamemi 17 mart 939 tarihinde mağazamın yangını esnasında zayı olmuştur. Yenisini çıkaracağımdan eksiksinin hükmü yoktur. Hasan Depusu Sahibi Hasan Ahmet

GÖZ HEKİMİ

Dr. Nuri Fehmi

İstanbul Belediyesi karşısında Ayberk Apart. Tel. 23212

ZAYİ

İstanbul Ziraat Bankasından 17107 numaralı ve İş Bankasından 89189 numaralı hesabı cari cüzdanlarımı zayı ettim. Mehmet Şaşmaz

T. C. Ziraat Bankası

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 59 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4 »	500 »	2,000 »
4 »	250 »	1,000 »
40 »	100 »	4,000 »
100 »	50 »	5,000 »
120 »	40 »	4,800 »
160 »	20 »	3,200 »

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 500 liradan aşağı düşenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinciteşrin, 1 Mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Gün geçirmeyi

Para kaybetmek demektir

BIRIKTIRDIĞINIZ PARALAR BANKAYA YATIRINIZ. YENİ TESLİMAT İLMÜHABERLERİMİZDEN İSTİFADE EDİNİZ.

HOLANTSE BANK

ÜNİ NV.

TAKSİTLE

Bayanlara 1940 model 14 ayar altın saatlerin, en son moda tükiler yakalar ve perlerinlerin zengin çeşitleri gelmiştir. Deposu: Sirkeide J. İman Hanı sırasında Yelkeni hanında No. 8

RADYO

ANKARA RAYOSU

DALGA UZUNLUĞU

T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.

T.A.P. 31,79m. 9465 Kcs. 20 Kw.

1639 m. 138 Kcs. 120 Kw.

Saat 19.00 Program ve memleket saatı ayarı. Saat 19.05 Müzik (Kabare vesaire - Pl.). Saat 19.30 Türk müziği (Fasıl heyeti). Saat 20.15 Konuşma. Saat 20.30 Memleket saatı ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. Saat 20.50 Türk müziği. Okuyanlar: Meharet Sağnak, Mustafa Çağlar. Çalanlar: Vecihe Daryal, Fahire Fersan Refik Fersan, Kemal Niyazi Seyhun.

Saat 21.30 Konuşma. Saat 21.45 Müzik (Operet aryları - Pl.). Saat 22.00 Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Hasan Ferit Alnar. Saat 23.00 Son ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambyo - nakut borsası (fiat). Saat 23.20 Müzik (Cazbant - Pl.) Saat 23.55 - 24.00 Yarınki program.

1357 Hicri	1355 Rumî
Şaban 15	Eylül 16

1939, Ay 9, Gün 272, Hızır 147 29 Eylül CUMA

Vakitler	Vasati sa. da.	Ezani sa. da.
Öğle	5 55	11 57
İkindi	12 04	6 08
Akşam	15 24	9 28
Yatsı	17 56	12 00
İmsak	19 28	1 31
Güneş	4 16	10 19

Sahibi ve neşriyatı idare eden Baş muharriri

ETEM İZZET BENİCE

Son Telgraf Matbaası